

naša luč

ŠTEVILKA

5

1958

Slika na 1. strani ovitka:

BERNARDKIN OLTAR V LURDU
(pred vhodom v spodnjo cerkev; na
zidu mozaik: MARIJA v božji naravi).

POBIRALNICA
ioebirgtuČjeoenrgv
osvliociadSnsvaem

V

Začenši z velikima črkama pobiraj besede
po spodaj označenem načinu.

SRBSKA NARODNA UGANKA

Bela je njiva,
semena črna,
modra glavica
seje ta zrna.

Kaj je to?

ZLOGOVNICA

Iz zlogov: *a, be, če, dam, dre, e, gelj, hod, i, i, i, ja, ka, ka, la, le, li, lir, no, pre, re, ro, to, van, vi, vo, za, zak* — sestavi besede, ki pomenijo: 1. slovenski pisatelj, 2. del telesa, 3. moško ime, 4. rastlina, 5. Abrahamov sin, 6. stran neba, 7. alkoholna pijača, 8. prerok Irske, 9. časovna doba, 10. nekdanji prebivalec Slovenije, 11. žuželka — vzor pridnosti, 12. prvi človek, 13. tekoča voda.

Začetne črke teh besed dajo prošnjo, ki jo kristjani ponavljamo zlasti pred Božičem.

Te zanke bo razvozljala prihodnja številka.

Majhno, a pomembno

Letos je 200-letnica rojstva Jožefa Hardtmutha — iznajdatelja *svinčnika!*

Mož, ke se je rodil 1758. na Nižjem Avstrijskem, se je najprej izučil zidarstva. Z vztrajnostjo je postal iz zidarja stavbenik, a tudi s tem ni bil zadovoljen. Pri risanju mu je vedno manjkalo pripravno orodje. Toliko časa se je ubadal, da je izumil svinčnik, najprej s svinčno, potem pa z grafitno „dušo“. Ta majhna, a človeštvu prepotrebna priprava, ga je naredila svetovno znega.

Hardtmuthovi svinčniki so našli pot do zadnje kože.

Obrekovanje

Starega župnika, ki je veliko dobrega storil župniji in faranom, so nekateri zelo obrekovali. Moral se je odpovedati župniji in se nastaniti v hiralnici, kjer je resno zbolel. Nasprotnike je vest prizadelo in prišli so ga prositi odpuščanja.

„Vse vam rad odpuščam, a lepo prosim, storite mi malo uslugo! Vzemite blazino izpod moje glave,“ je prosil bolnik.

Farani so se spogledali, pa ubogali, kakor tudi nadašnje ukaze.

„Lepo prosim, prestrižite blazino!“ je dejal župnik. In ko so ga ubogali, nadaljuje: „Zdaj pa stresite perje iz blazine skozi okno!...“

Farani so mislili, da se mu že b'ede. A storili so in veter je perje odnesel na vse strani.

„Otroci moji, ali morete zdaj perje spet zbrati? Nemogoče! Tako je tudi z obrekovanjem. Lahko je storiti krivico, popolnoma popraviti se je ne da nikoli. Naj vam Bog odpusti, kakor sem vam jaz!...“

NAŠA LUČ list slovenskih izseljencev v zapadni Evropi. — I z i d e vsak mesec razen junija in avgusta, desetkrat na leto. — D o p i s e za številko, ki izide konec meseca, pošlji uredništvu ali poverjenikom vsaj do prvega v mesecu. * Dobra slovenska srca med našimi izseljenci vzdržujejo ta domači list, ko s svojimi darovi ali naročnino poravnajo stroške za njegovo izdajo. * Kdor naroča list naravnost pri upravi v Celovcu, naj tja pošlje tudi naročnino: 28 šil., 50 bfr., 600 ffr., 4 h. gld, 4,50 DM, 700 lir, 12 angl. šil., 1,50 dol. * Darove lahko izročite tudi poverjenikom lista v svoji deželi. * UREDNIŠTVO in UPRAVA „Naše luči“, Viktinger Ring 26, Celovec-KLAGENFURT, AUSTRIA.

DVE SKRAJNOSTI...

BRUSELJ 1958...

Doslej največja mednarodna razstava, kjer bo mogoče videti sijajne reči. Gostoljubna prestolica Belgije pričakuje milijone obiskovalcev iz vseh delov sveta. Države so napele vse sile, da bi s predmeti, razstavljeni v svojih paviljonih, začudile ves svet.

Narodi z vseh štirih kontinentov bodo, izkoriščujoč izdelke moderne tehnike in umetnosti, na ves glas kričali: „Poglejte, česa je zmožno človeštvo dvajsetega stoletja! Bodočnost sveta je v naših rokah! Kmalu bomo gospodarji vesoljstva!”

LURD 1958...

Stoletnica Marijinih prikazanj mali Bernardki.

Tu vlada povsem drugo vzdušje.

Vse je tako preprosto in skromno:

Votlina, kip Matere božje, studenec, rečica le Gave,

tišina zemlje, beseda neba,

Bog in ljudje,

Mati in otroci od včeraj, danes in jutri.

Milijoni romarjev bodo letos v Lurdu v svojih dušah doživeli, česa je v dvajsetem stoletju sposoben Bog.

+

Lurd in Bruselj sta tedaj v tem letu simbola dveh skrajnosti. Na eni strani je materija, a na drugi duh. Na eni strani je človek s svojo znanostjo in tehničnim napredkom, na drugi strani pa sta Bog in njegova Mati.

Toda ali ni čudno in nenaravno, da človeka in sadove njegovega razuma na eni strani ter Boga na drugi imenujemo DVE SKRAJNOSTI?

Tu nekaj ni v redu!

Tu bi namreč ne smelo biti nobene oddaljenosti in nobenega nasprotstva, ker je vse, kar biva in obstaja, delo božjih rok. In vse je poklicano, da Boga priznava za svojega Stvarnika in Gospodarja.

Tako bi v resnici moralo biti!

A ni!

+

Človek je postal objesten kot razvajeni otrok. Pozabil je, da Bogu dolguje vse, kar ima. Znanost in iz nje izvirajoči tehnični napredek sta ga tako očarala, da je zgubil smisel za vse drugo. V svojem napuhu si je začel domišljati, da mu Bog ni več potreben. Odslej bo, tako so mislili mnogi, napredek v znanosti mogel zagotoviti srečo poedincev, blaginjo človeštva in mir med narodi.

Bog je zanje postal mrtev.

Tako so mislili, govorili, pisali in postopali nekaj stoletij. S tem so ostvarjali novega človeka, nov način zasebnega in javnega življenja, kjer Bog in Cerkev nista imela nobene besede. Vse to je postopoma vodilo v veliki odpad Zapadnega sveta. Evropa, pijana od zaslepljenosti, tedaj ni razumela, da drvi v svojo lastno pogubo. Za svarilne glasove je imela zaprta ušesa.

+

V to zmedo je posegla Mati božja in Kraljica sveta, ko se je prikazala siromašni Bernardki v Lurdu. Priporočala ji je molitev in pokoro za spreobrnjenje grešnikov. V teku let je posredovala dolgo vrsto jasno dokazanih čudežev.

Lurd je postal kraj čisto posebne bližine Device Marije in njenega božjega Sina. Po-

leg čudežev, ki so jih često neverni zdravniki mogli videti s svojimi lastnimi očmi ter jih znanstveno ugotovili, se v Lurdu dnevno dogajajo čudeži duhovne tolažbe in notranjih spreobrnjenj.

V Lurdu Marija že 100 let na čudovit način lajša duhovno in telesno bedo ljudi.

+

Kakšen namen ima Marija s temi svojimi izrednimi posredovanji?

Marija je s temi pojavi hotela **VZBUDITI POZORNOST** zaslepljenih in zakrknjenih množic, ki so Boga in Cerkev začele smatrati za nekaj zastarelega.

Lurd je s svojimi dogodki za človeštvo zelo jasno **OPOZORIL** in **POZIV**, ki se glasi: „**BOG ŠE VEDNO ŽIVI IN ČLOVEŠTVO MORA PRI GRADITVI BODOČNOSTI S TEM RAČUNATI, AKO NOČE PROPASTI!**”

+

Istočasnost mednarodne razstave v Bruslju, ki hoče postati triumf moči človeške delavnosti, in stoletnice Marijinih prikazanj v Lurdu je gotovo značilna. Zdi se, da je to nov *opomin* človeštvu, ki se vedno bolj potaplja v brezno materializma in praktičnega brezboštva.

Ta opomin velja, kot pravi Pij XII. v svoji okrožnici za proslavo stoletnice Marijinih prikazanj v Lurdu, prav tako zapadnoevropskemu materializmu kot komunističnemu. Materializem namreč ni samo podlaga komunističnemu svetovnemu nazoru, temveč vedno bolj ogroža tudi temelje svobodnih zapadnih narodov. Opažamo ga v pohlepu po denarju, ki je vzrok gorja velikega dela človeštva. Materializem se kaže v kultu telesa, v iskanju prekomerne komodnosti, v odklanjanju skromnega življenja in potrpljenja, ki nima več spoštovanja do življenja še nerojenih bitij. Vedno bolj pada upoštevanje in spoštovanje bližnjega. Odnose sodobnega človeka s sočlovekom urejajo predvsem lastne koristi.

Tak postane človek, ako v svojem vsakdanjem življenju zgubi Boga izpred oči. Kdor malo pomisli, bo razumel, da to pomeni počasen, a gotov propad družbe. Prav je torej imel angleški pisatelj A. Roche, ki je zapisal: „Socialna pravičnost, ki je pred-

pogoj za blaginjo narodov, ne bo brez vere nikdar vzcvetela!”

+

Mi nikakor nismo proti znanosti in tehničnemu napredku, a želimo močno poudariti, da znanost, kakor je sicer nekaj velikega in lepega, **NE MORE SAMA OD SEBE** narodom zagotoviti lepše bodočnosti. Znanost je namreč, kakor danes bridko skušamo, strahoten **DVOREZNI MEČ**, ki more služiti in osrečevati, more pa tudi sejati razdejanje in smrt.

Znanost je hčerka človeškega razuma. Od človeka zavisí, katero pot bo v bodočnosti izbirala znanost: pot osrečevanja ali pot uničenja.

ČLOVEKOVA NOTRANJA OBNOVA JE POTEMTAKEM PRVI KORAK K RESNIČNEMU NAPREDKU.

Ali ni skoro neverjetno, da mnogi, ki so odgovorni za bodočnost sveta, na to sploh ne pomislijo?!

+

Bruselj in Lurd! Materija in duh!
Oboje je potrebno! Saj smo mi telesno-duhovna bitja.

Med obema pa ne sme biti nasprotstva!
To vodi v nesrečo!

Materija se mora podrediti duhu!

Sodobni tehnični napredek morajo popojiti načela, ki nam jih je prinesel Kristus.

V-ko.

Šmarnica

Po samotah se ti skrivaš,
pa taka rožica!
Najlepša si, kar jih poznam –
Marijina šmarnica!

Prijetni vonj razširjaš,
si nezaščitena,
ljudje pa cvetje tvoje
na dom odnesejo.

še nekaj časa tam dehtiš,
dokler ne zvene ti obraz,
nalogo svojo dovišiš
in proč za vedno je tvoj kras.

J. Potočnik, Belgija

Ko na SVETU vse RAZPADA

Od časa do časa se razburkajo valovi življenja in udarijo z vso silo ob Petrov čoln – Kristusovo Cerkev. Zdi se, da jo bodo potopili. Vendar do tega ne pride.

1. *Leta 33.* so sovražniki Kristusovi na grob postavili kamen in ga zapečatili. Ko so odstranili ustanovitelja Cerkve, je kazalo vse, da je konec Jezusove ustanove. In vendar, tretji dan Kristus vstane in po binkoštih se število vernih veča iz dneva v dan.

2. *Leta 303.* so postavili steber z napisom: „Največjemu vladarju Dioklecijanu, ki je uničil krščansko vero.” In glej, deset let po tem cesar Konstantin osvobodi Cerkev z milanskim ediktom.

3. *Leta 1546.* je Luter vzkliknil: „O papež, dokler živim, sem za tebe bič; ko umrjem, bom za tebe smrt!” In kaj se je zgodilo v manj kot 20 letih potem? L. 1563. je na tridentinskem cerkvenem zboru sv. Cerkev pokazala toliko moči in življenjske mladosti, da se je začelo katoliško življenje vsepovsod zmagovito prenavljati.

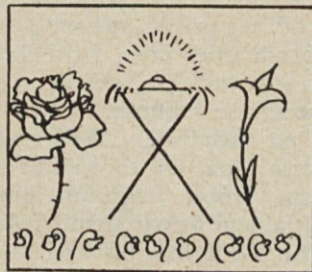
4. *Leta 1793.* so v cerkvi Notre Dame v Parizu slovesno otvorili novo čiščenje boginje pameti in 29. avgusta 1799. je papež Pij VI. umrl v izgnanstvu. Toda 1. 1802. je cerkev Notre Dame zopet posvečena pravemu Bogu in 24. maja 1814. se je papež Pij VII. slavnostno vrnil v Rim.

*

Štirje dogodki so to, ki kažejo silo hudobije, ki je hotela uničiti Cerkev, a na drugi strani silo in moč Cerkve, ki zmaguje in živi kljub vsemu sovraštvu in napadom. In taka je zgodovina Cerkve in ostane. „Peklenska vrata je ne bodo premagala”. Tudi nad današnjim brezboštvom bo ostala končna zmagovalka ona, vedno zmagovita in polna mladostnih sil. V sedanjih časih se odigrava morda največja drama v zgodovini Cerkve. Sami smo tu igralci in opazovalci, in nič ne vemo, na kakšen način bo Cerkev po vsem zlu in hudobiji, po vsem trpljenju in stiskah, ki jo danes mučijo, zopet slavno vstala k novim zmagam. Bog ve za ono uro, ko se bo to zgodilo. V svoji božji previdnosti je že vse naprej uredil in točno tako

se bo zgodilo. Zato imejmo močno vero in veliko zaupanje. Ne bodimo nepotrpežljivi; nikar nespametno ne sprašujemo: Kaj vendar dela Bog? Zakaj ne poseže s svojo vsemogočno roko v današnjo zmedo? Ne pustimo se ustrašiti in premagati zaradi izrednih smag hudobije! Imejmo zaupanje! Dvajset stoletij zgodovine Cerkve je jasna priča, da vedno Bog zmaga.

„Vi torej, preljubi, se varujte, da vas zmota brezbožnih ne potegne s seboj in ne izgubite lastne trdnosti; rastite pa v milosti in spoznanju našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa.” Tako je pisal že apostol Peter svojim vernikom (2 Pet 3, 18).

Velik je ta zakrament

(za praznik sv. Rešnjega Telesa)

**Velik je ta zakrament,
našim dušam testament :
z njim živimo,
mu sledimo
ker v nebo nam je vodnik.**

**Jezus vreden je časti,
dajmo verni mu jo vsi,
ga spoznajmo,
hvalo dajmo
za vse ure in vse dni.**

**Pridi sem, krščanska stvar,
tu poklekni pred oltar;
v tej podobi
si pridôbi
Jezusa prežlahtni dar!**

**Tu je prava kri, meso,
pravo Jezusa Telo;
stvar nobena
ni izgubljena,
ki uživa ga zvesto.**

Stara pesem

To je bila res stiskanje

Hanz Peter je imel v neki dobro obiskani gostilni ognjevit govor, v katerem je zlasti napadal duhovnike, češ kako izjemajo in stiskajo ljudi. Poslušalci so kar požirali njegove napade na duhovščino. Od vseh je žel popolno priznanje in odobravanje. Po končanem Petrovem govoru se je nekdo v zadnjih vrstah oglasil za besedo. Vsem so se lasje naježili, ko so videli, da se je oglasil podeželski župnik.

„Spoštovani zborovalci! — Gospod Peter Hanz je v svojem izvajanju večkrat podčrtaval stiskanje in izžemanje od strani duhovščine. Ob tej priliki moram priznati, da je g. govornik imel prav, kajti današnjega govornika sem tudi jaz večkrat ‚stiskal.‘” — Vsa dvorana se krohota.

Župnik pa nadaljuje: „Pred enim letom mu je umrla žena. Ob tej priliki sem imel ob odprtem grobu nagrobni govor in v znak sočutja sem Petru stisnil roko, da bi ga potolažil. To je bilo prvo stikanje.

Malo pozneje je bil Peter zaradi slabe ocene odpuščen iz službe. Vsa družina je

trpela veliko pomanjkanje. Tedaj sem šel k njemu na dom, mu prijateljsko stisnil roko ter mu dal primerno podporo. — To je bilo drugo stiskanje.

Nekaj mesecev je Peter še preganjal revščino. Toda tudi tega se je naveličal. Zaželel si je nazaj v službo. Prišel je k meni, naj mu posredujem pri tovarni, da ga zopet sprejme v službo. Sočutno sem mu stisnil roko — posređoval zanj, da je zopet prišel do kruha. — To je bilo tretje stikanje.

Suknja, ki jo ima danes na sebi, mu je pretensna. Kdo je temu kriv? Krojač ne, ker ni bila pomerjena na njegovo telo, temveč na moje. Slično je tudi z njegovimi čevlji, ki so bili za mojo nogo prirojeni. — To so krivice in stiskanje, ki jih je moral Peter Hanz trpeti zaradi nas duhovnikov!”

Tedaj se je vsa dvorana zasmejala in gledala za slavnim govornikom Petrom, ki je ves rdeč zapustil dvorano.

KRES

Živo se še spominjam kresov. Otroci smo jih štelj na prste, da bi ugotovili njih število. Na šentjanževo zvečer so jih kurili, ki je po njih dobil ime kresni večer. Zame so bili vedno nekaj tajinstvenega, da ne rečem svetega. Včasih me je bilo kar groza, ko sem opazoval njihove visoko švigajoče plamene, ustvarjajoče pošastne sence. Ni čudno, da so naši predniki spletli okrog njih toliko pomenljivih in čudnih bajk. Z njimi so bili združeni pretresljivi dogodki, ki so jim ljudje dodali drug pomen in celo spremenili pomen. Prvotni pomen kresov je stopil v ozadje in je ostal le še lepa navada. Ta navada pa je ostala vedno na svojstven način izraz slovenske duše.

Kresovi so bili vedno velikega pomena. V času, ko je v Evropi, posebno pa še na Slovenskem pretela turška nevarnost, so bili kresovi značilna svarilna znamenja za naše kraje. Bili so nekak srednjeveški telefon in telegraf. Kadar so plameneli na gorah, so njihovi zublji oznanjali prihod krvoločnih turških tolp. Njih zublji so klicali ljudi k boju in obrambi. Kresišča so postala stalne stražnice s čuvaji, ki so bili ob preteči ne-

Majniški Kraljici

*V vrtincih viharja,
sred groze noči
mi Tvoja podoba
duh kvišku drži —
Marija!*

*Ne bodeš pustila,
saj otrok sem Tvoj,
da sile demonske
neso me s seboj —
Marija!*

*V svoj plašč me zagrni
pa roko mi daj,
da v blodnje strahotne
ne padem nazaj —
Marija!*

*Ljubeča si mati,
razumeš me Ti.
Oj čuvaj nad mano
življenja vse dni —
Marija!*

R., Francija

varnosti dolžni zažgati kres in tako sporočiti deželi nevarnost, ki ji preti.

Kresovi pa niso samo oznanjevalci nevarnosti, ampak tudi podoba upanja, ki vlada v dušah posameznikov kakor tudi celote. Ko so kresovi z minulo turško nevarnostjo izgubili svoj prvotni namen, so postali glasniki narodnostnih in verskih manifestacij. Ko je pretila narodu zasužnjenost ne samo telesna, ampak tudi duhovna, ko mu ni bilo dovoljeno povedati, da živi, ko so mu s tujo kulturo s severa hoteli iztrgati srce in uničiti srce ter ga tako dokončno zbrisati z zemeljskega površja, — je nemo odgovoril, da vkljub vsemu živi in bo živel: s kresovi. Kako težko je bilo trpljenje. Niso se mogli tolažiti, ker vkljub ne velikim razdaljam med njimi ni bilo pravih zvez. Le kresovi so jim govorili: zapujate, vztrajajte — mi čutimo z vami. Kresovi so jim vlivali poguma in nade. Bili so glasniki vstajenja.

Ko so Slovenci sprejeli krščanstvo, so čutili, da jim je na žalost prikrajšana svoboda. Čutili so se zapostavljene. Šele pozno so zvedeli, da sta od nekod prišla dva brata, ki govorita slovanski jezik in podpirata težnje tlačenih proti oblasti držcem. Dolgih tisoč let so potem čakali, da so z vero svobodno izpovedali tudi svojo narodnost. Zagoreli so kresovi, znaki narodnega navdušenja. Stara borca za njihove pravice izpred tisoč let. nista ostala pozabljena. Kresovi so oznanjali ljubezen, navdušenje. Kresovi so oznanjali so veselje in srečno življenje. Oznanjali so veselje in srečo, ko je brat svobodno stisnil roko bratu in mu v mukah in trpljenju skozi tisočletje in mu v mukah in trpljenju skozi tisočletje ohranjenem jeziku povedal, da je vse trpljenje srečno prešlo in ohranil tudi svojo vero. Ali je potem čudno, da je kres dobil ne samo naroden, ampak tudi verski značaj! Ogenj, ki ga je prižgal Kristusov evangelij, je moral na dan. Zagorel je kres. Ogenj hrepenenja in želja, ki je žgal v suženjsko okovanem telesu, je postal klicar svobode. Zagorel je kres.

Kres je bil klicar nekdanj, kres mora biti klicar sedaj. Izraz je narodove duše. SLOVENSKA BESEDA IN NARODNA ZAVEST PA STA NJUNA ZASTOPNIKA.

PKO.

PRVI MAJ

Prvi maj je delavski praznik, praznik borbe za osnovne delavske pravice. Papež Pij XII. je dal temu prazniku prav poseben pomen s tem, da je dan posvetil sv. Jožefu-Delavcu.

V mnogih državah so si delavci že izbojevali svoje osnovne pravice. Tam je prvi maj bolj spominski dan na težke borbe delavstva z neusmiljenim kapitalizmom v preteklosti. To velja za večino evropskih držav, ki niso za železno zaveso in pa za Severno Ameriko. Drugod delavstvo še ni doseglo tega in tam je prvi maj še vedno javna demonstracija delavskih množic in javno izražena volja in pripravljenost za borbo za tako življenje, ki je vredno človeka.

V dvajsetem stoletju še vedno obstajajo namreč države, kjer cvete kapitalizem in kjer delavec ni dosti več kot blago in ga grdo izkoriščajo ter se mora zato krepko boriti za svoje pravice in za boljše življenje. Toda imamo tudi države, kjer *se delavec niti boriti ne sme za boljše življenje*, kjer mora delati in trpeti ter sprejeti brez ugovora in debate ukazani socialni red. To stanje obstaja v „delavskih diktaturah“.

Kakšna ironija! Ko so začeli pred desetletji delavci pod rdečo zastavo proslavljati prvi maj, niso niti malo slutili, da bo zmaga komunizma, ki se je postavljajal za vodnika v delavski razredni borbi, prinesla delavstvu najstrahotnejše razočaranje. Zato so ukazane proslave prava maja za železno zaveso in komunistične proslave v svobodnem svetu pljunek v obraz delavstvu. Prvomajske parade v Moskvi in drugod v komunističnih državah niso nič drugega kot glasni opomin delavstvu za železno zaveso, da naj bo pridno in mirno, sicer bo okusilo moč rdečih armad. Vzhodni Berlin, Poznanj in Madžarska so pokazali, kakšna sredstva uporablja komunistična oblast v borbi zoper osnovne delavske pravice.

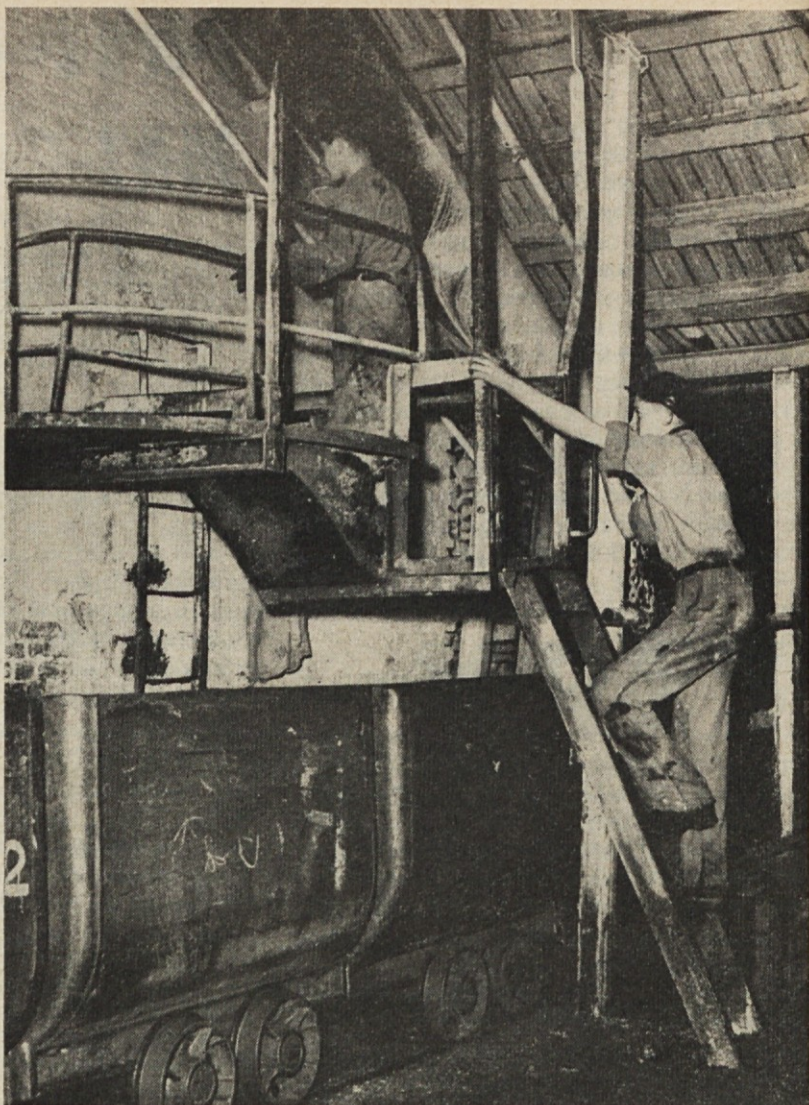

Včasih se je razlegalo rdeče geslo: Proletarci vseh dežel združite se! — namreč za borbo zoper privatni kapitalizem. S pomočjo tega gesla so komunisti prevarali delavske množice in jih zasužnjili še bolj neusmiljenemu državnemu kapitalizmu. Danes še ni končan boj zoper privatni kapitalizem in ta boj bo potrebno še nadaljevati. Toda nič manj ni danes potreben klic po združitvi vseh proletarcev sveta tudi zoper državni kapitalizem in zoper lažno diktaturo proletariata, ki je v resnici le diktatura spretne, pa brezobzirne politične manjšine nad proletariatom.

SMERSU R.,

„Druž. pravda“, 1957

Pri delu
na rudniških
napravah

DELO S STROJI

Posledice avtomatizacije so hude. V 14 mesecih se je število delovnih ur v ZDA zmanjšalo za 7%, dočim je proizvodnja dela na uro zrastle za 8%. Torej manj delovnih ur in večja proizvodnja, to je prva posledica avtomatizacije. To pa pomeni tudi manj zaposlenih delavcev. V podjetju Ford v Clevelandu en sam človek nadzira pod-

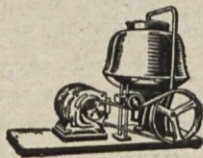
ročje, ki je širše kot kako nogometno igrišče. Pod kontrolo tega edinega človeka se izvaja 540 različnih operacij ter sto motorjev na uro. Prej je bilo za isto delo zaposlenih 117 ljudi, sedaj jih je le 41. En sam človek kontrolira novo kemično tovarno v Marchus Hook v Pensilvaniji. V Chicagu zadoščata dve osebi v podjetju, kjer delajo radijske aparate, dočim jih je bilo prej zaposlenih dve sto. Predvidevajo, da bo mogoč elektronski stroj izvršiti delo, ki ga je prej opravljala cela vrsta arhitektov in in-

ženirjev. Na Angleškem so n. pr. po uvedbi avtomatizacije v industriji avtomobilov odpustili nekaj tisoč delavcev, kar je pa povzročilo protestno stavko ostalih.

NALOGA KATOLIČANOV

Gremo torej nasproti dobi, ko bo stroj opravil sam vedno več dela in bo delavec vedno manj potreben. To samo po sebi gotovo ni zlo. Če bi v rudnikih imeli stroje, ki bi sami kopali in odvažali rudo, bi gotovo rudarji ne protestirali, seveda, če bi jim drugje dali delo. Ali ravno v tem je problem: če bo stroj sam delal, kam naj gre delavec? Kot stoje danes stvari, pomeni avtomatizacija večanje brezposelnosti in gre torej v škodo delavcu. Tu je treba odpo- moči. Stroj ne sme biti v nobenem primeru v škodo delavcu, temveč njemu v korist. Danes se dogaja, da prihajajo iz tovarn vedno bolj rafinirani proizvodi, a vedno bolj izmaščeni delavci, kot opozarja Pij XII. To je sramota, ki ji je treba napraviti konec. Avtomatizacija naj olajša trud delavcu posebno tam, kjer je delo težavnejše in nevarnejše, a zato naj delavec ohrani svoj zaslužek in čas, ki mu preostane, naj uporabi v svoj dušni in telesni prid. Lažje in manj časa trajajoče delo v tovarni mora nuditi delavcu možnost, da se bolj posveti svoji družini, svojemu zdravju in tudi svoji duši. Naloga, ki jo je Pij XII. zaupal nemškimi katoličanom v nagovoru ob zaključku 77. katoliškega shoda, naj namreč dajo krščansko lice novi moderni industrijski državi, se nanaša tudi na avtomatizacijo, morda predvsem na to, saj je tukaj bodočnost industrijskih držav. Avtomatizacijo je treba obrniti v duhovni prid delavcu, da bo živel bolj verno in moralno bolj zdravo življenje kakor doslej. V tem primeru bo avtomatizacija v blagor človeštvu, v nasprotnem pa mu bo v prekletstvo.

Svetovna razstava v BRUSLJU

(17. IV. — 19. X. 1958)

Ze šestič (1888, 1897, 1910, 1935) je Bruselj, po svetovni razstavi v „Crystal Palace“ v Londonu leta 1851, zopet letos prizorišče znanih svetovnih razstav.

Je to prva svetovna razstava po drugi svetovni vojni; zadnja se je vršila v New Yorku leta 1939, ki pa se je morala v septembru (do takrat 26 milijonov obiskovalcev!) predčasno zaključiti, ker je USA vstopila v vojno. Prihodnje razstave ne bo pred letom 1964.

Leto 1889 je bila svetovna razstava v Parizu. Ob tej priliki je inženir Eiffel zgradil 300 m visok stolp, ki je nato postal simbol Pariza in tudi Francije.

Bruseljsko razstavo pa simbolizira 110 m visok spomenik ATOMIUM, katerega 9 jekleno-aluminijastih krogel predstavlja stopetdeset milijardkrat povečane atome, ki so razpostavljeni okoli svojega jedra; med seboj so ti povečani atomi (premer je 18 m!) povezani po jeklenih ceveh (s premerom treh metrov), po katerih so speljane jeklene stopnice. Iz spodnjega v zgornji atom vodi dvigalo, ki bo odpeljalo vsakih 25 sekund obiskovalce na vrh. V najvišji krogli je razgledišče in restavracija (gostišče), kjer more naenkrat jesti 130 obiskovalcev. Zgradba ATOMIUMA je stala Belgijo ca 190 milijonov belg. frankov.

Prostor razstavišča se imenuje Heizel, in je last kraljeve družine. Je v okolici mesta Bruslja, blizu kraljeve palače in narodnega svetišča Srca Jezusovega na Koekelbergu.

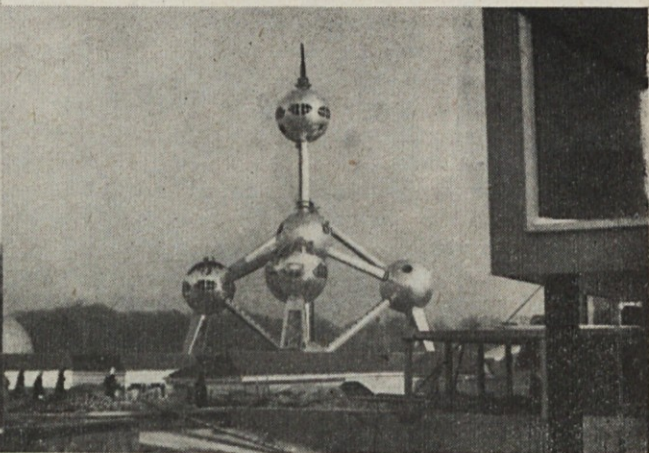
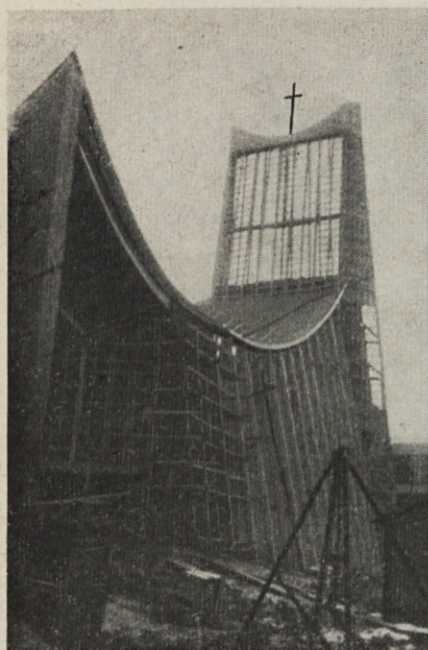
Bilo je letos v februarju, ko sem se iz rado- vednosti približal razstavišču. Že od daleč so se bleščale v zimskem soncu aluminijaste krogle ATOMIJA. Mimo prostora, ki je rezerviran MEDNARODNIM ORGANIZACIJAM (UNO, EVROPSKA SKUPNOST ZA RUDO IN JEKLO itd.), sem prišel do HEYSEL STADIONA. Tu sem došel v obzidano, trdnjavi podobno mesto, ki ima uradni naslov „BELGIE 1900“. Ko sem hodil s prijateljem po kamnitih ulicah tega umetno-starega mesta, sem se nehote preselil v stare, dobre čase Belgije ter ostale Evrope. Nad 180 hiš in hišic je narejenih po vzorcih evropskih hiš iz leta 1900. Zlezal sem na bližnjo hišno teraso in zopet sem zagledal ATOMIUM (glej sliko). Pred mano bodočnost z ATOMIUM-om in okoli njega desetine PAVILJONOV,

S SVETOVNE RAZSTAVE V BRUSLJU:

Slika levo: Paviljon katoliškega življenja grade...

— Slika desno: Atomium, glavno čudo razstave, raste...

ki kažejo svet, ki bo čez četrto stoletja; pod mano pa svet, ki je bil pred pol stoletja: LEPI, ZLATI, STARI ČAS! Pritisnil sem na gumb ter oboje spravil za spomin na filmski trak, da vsaj nekaj tega pokažem bralcem sedanosti.

Prijatelj in jaz sva nato nadaljevala z razgledom razstavišča. Ne daleč od Heysel-stadiona, sta dva velika prostora, kjer je prostor za NAJMODERNEJŠA ZABAVIŠČA (Sam Snyder's Water Follies, Cinerama, Skystroper, Luna Park itd.) Od tu se boste mogli odpeljati z 8 m visoko atomsko raketo na Mars; mogli boste streljati na divje živali (Kuhlers Kino-Schissen) in se voziti z dirkalnimi avtomobili znamke Ferrari, Maseratti in Mercedes. Tu ne bo samo pravljíčna dežela za otroke, ampak tudi za mnoge odrasle.

Nato smo obvozili še veliki del prostora belgijskega razstavišča, kjer so pripravljene paviljoni, v katerih boste mogli videti celotno „bitje in žitje“ današnje Belgije.

Blizu vrat (atomíumpoort), ki vodijo na ulico ATOMIJA, smo zlezni iz avtomobila. Bili smo že blizu mednarodnih paviljonov. Najprej smo zagledali velik — kristalni sovjetski paviljon (ZSSR). V evropskih časopisih se mnogo ugiba, kakšne skrivnosti hrani ta paviljon. Vsekakor mnoge! Nekateri v smehu namigavajo tudi na SPUTNIK 4. Nikaka skrivnost ni več, da bomo videli v paviljonu

25 m visok kip očeta komunizma Lenina in tudi sorodnike psice Lajke. Tu bo baje razstavljen največji ruski turbo-avion TU-104. V restavraciji boste mogli tudi jesti sveži astrahanski kavijar, katerega bodo z letalom pripeljali vsak dan 100 kg iz Rusije.

Soseda Rusov je Amerika, ki je zgradila na prostoru 25.000 m² okrogel paviljon, ki jih je stal okoli 15 milijonov dolarjev (sovjetski pa menda 30 milij.!). Vsekakor bo paviljon zelo zanimiv in tudi ta hrani v sebi mnoge skrivnosti, ki pa niso najbrž zastražene s puškami ter pištolami, kot so sovjetske. Vsekakor nam bosta ta dva paviljona najbolj nasitila radovednost. Ko so časniki vprašali mrs. Howard, pomočnico ameriškega komisarja paviljona, za razliko med obema paviljonoma, je rekla: „Vse kar bomo videli v sovjetskem paviljonu, bo presenečenje, ker bo tu dana sedaj prva možnost, da pokukamo za zaveso njihovih skrivnosti, medtem ko ima Amerika za zapadni svet malo ali skoraj nobene skrivnosti.“

Sosed obeh mogočnih paviljonov pa je Vatikanski paviljon, ki je narejen po vzorcu beduinskega šotora. Ta paviljon si bomo podrobneje ogledali v eni izmed prihodnjih števil „NL“.

Pri „kraljevih vratih“, ob vstopu na Vorstenhuislaan in nato Belvederelaan, pa stoji jugoslovanski paviljon. Za soseda ima švico in Portugalsko ter nato Nemčijo. Tudi o

našem paviljonu bomo še poročali. Vsekakor si ga bomo dobro ogledali slovenski izseljenci, ker vemo, da tega in vseh ostalih našim rojakom v domovini ne bo dano obilo videti. Jugoslovanske oblasti bodo dale dovoljenje za obisk razstave le 6000 ljudem; od teh le 600 Slovencem. Za okraj Ljubljana bo dobilo dovoljenje 280 obiskovalcev, za Celje 55, Trbovlje 50, ostalih 115 dovoljenj pa bodo dobili drugi okrajji).

Ko se bomo nato vračali po Mogendhedenlaanu, mimo francoskega, avstrijskega in nizozemskega paviljona, bomo na križišču Beneluxlaan ter Kongolaan vstopili v Ruanda-laan, kjer imata svoje paviljone belgijski koloniji: Belgijski Kongo in Ruanda-Urundi.

V mestu Bruslju in na RAZSTAVIŠČU bo v tem času mnogo mednarodnih kongresov in konferenc. Bodo tudi mednarodni filmski festivali. Nastopale bodo znane opere, baleti, folklorne skupine itd. Naznanjen je ruski Bolšoj balet, enako tudi Moskovski cirkus ter še stotine drugih prireditev.

Kdor si bo hotel vsaj bežno ogledati razstavo, bo potreboval vsaj 4 dni; ostali pa teden dni. Računajo, da bo razstavo obiskalo okoli 35 milijonov ljudi.

Enkratna vstopnina na razstavo je 30 bfr.

To je bežna slika o SVETOVNI RAZSTAVI 1958, na kateri bomo mogli videti ves napredek človeštva po zadnji svetovni vojni.

Flc.

POPOTNIK

Popotnik pridem čez goro,
od doma vzem sem že slovo;
in kamor se oko ozre,
povsod se mi nov svet odpre.

Tud' tukaj sonce gre okrog,
dolino vidim, hrib in log:
pa sonce naše bolj blišči
in hrib naš lepše zeleni.

Tud' tu cveto cvetličice,
po njih šume bučelice;
pa naših rož je lepši cvet,
bučelic naših slajši med.

Skoz mesta hodim in vasi,
povsod drugač' se govori;
jaz tujc nikogar ne poznam
in sred ljudi povsod sem sam.

Dežela ljuba, kje ležiš,
ki jezik moj mi govoriš,
kjer znanci moji še žive,
prijat' lji moji v grobih spé?

Zdihujem, vprašam vedno: Kje?
Prijat' lji, k vam želi srce!
Peruti imeti si želim,
da k vam domu ko ptič zletim.

N a r o d n a

Ob trinajsti obletnici

Največji dramatik vseh časov Shakespeare je zapisal v zalogri „Julij Cezar“:

„Dejanja zla človeka prežive,
dobrina često se s kostmi pokoplje.“
(3. dej., 2. prizor).

Tako se je zgodilo s tolikimi fanti in možmi, ki so jih leta 1945. na oblast došli slovenski komunisti pobili. Brez sodbe so jih čez 12.000 postrelili in vrgli v razne kraške jame in nihče zdaj ne sme o tem pisati ne javno govoriti. Če je Shakespeare napisal o bratomornem uboju Cezarja: „O kakšen padelec bil je to, rojaki! Vi pali ste in jaz; mi vsi smo

pali, nad nami pa izdajstvo meč vihti!“ (3. dej., 2. prizor), veljajo te besede še mnogo bolj za nas, ki se nam je zgodila takšna narodna tragedija.

Ob trinajsti obletnici se zopet še bolj spominjamo teh žrtev, ki so jih Angleži zadnje dni maja 1945 vrnilo v roke njihovih nasprotnikov.

NAŠEL SE JE POSTENJAK

Našel se je znani angleški pisatelj in časnikar, ki ga boli to krivično dejanje s strani njegovega naroda in ga hoče vsaj malo popraviti. Napisati hoče v angleščini knjigo o vračanju protikomunističnih borcev, ki so se zatekli ob koncu vojne k zavezni-

kom, a so jih ti s silo ali prevaro vrnili rdečim in so jih ti neusmiljeno pobili.

Večji del te knjige bo posvečen slovenskim žrtvam in naši Vetrinjski tragediji. Pisec je že dobro obveščen o vsem, kar se je zgodilo. Bi pa rad, da bi zbral skupaj vse gradivo, da bi bil prikaz teh strašnih dogodkov res popoln.

POMAGAJMO MU!

Kdorkoli je kaj sam doživel ali od očitvecev slisal pripovedovati o teh dogodkih, naj to napiše in pošlje v pismu na Društvo Slovencev, Ramon Falcon 4158, Buenos Aires, Argentina. Potrebno je zvedeti za vse podatke in dokumente o izročitvi in dokumente o usmrčitvah, ki so nato sledila. Dobrodošli so tudi podatki, kako je prišlo do tega, da so se ljudje začeli boriti po vaseh proti rdečim in kako

so morali braniti sami svoje lastno življenje. Zbrati bi bilo treba imena vseh pobitih, zlasti pa tistih, ki so Vetrinjsko tragedijo preživeli in zdaj živijo v svobodnem svetu. Važni so podatki o ljudeh in oblasteh, ki so takrat pri teh izročitvah odločali. Tudi katerokoli poročilo o teh dogodkih, bodisi v slovenskem, bodisi v tujem jeziku je dobrodošlo.

Zgoraj imenovani poštenjak se že vnaprej zahvaljuje vsem, ki bodo kakorkoli pomagali, da bi zbral podatke o tej tragediji. Najbolje bi bilo, da so pisani v angleščini; a kdor je ne zna, naj napiše kar v slovenščini; mu jih bodo že drugi prevedli.

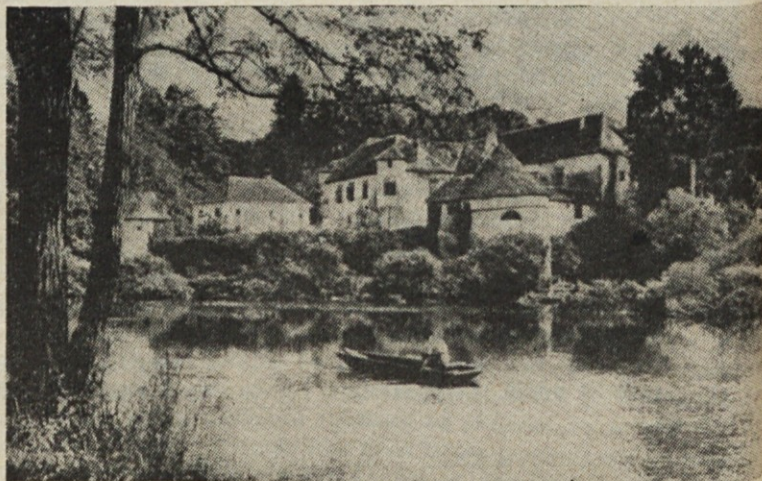
*

„O, ZEMLJA LEPA, ZEMLJA MILA,
KAKO TE VROČE LJUBIM ZDAJ,
KO TOLIKO SI IZGUBILA
SINOV, KI JIH NE BO NAZAJ!“

Grad OTOČEC
pri Novem mestu

✱

Iz domovine

Na Primorskem v Oseku je umrl urarsamouk Franc Lozar. Bil je edini urar za stolpne ure na Primorskem. — V Vipavi so pokopali gostilničarja Ivana Krhneta, ki je znal zlagati ljudske pesmice.

Po dolgih letih so le dali nekaj papirja tudi za natisk zelo potrebnega molitvenika, ki je zdaj izšel. Imenuje se „V občestvo združeni“. Ta verska knjiga je le kaplja v vodi, če pomislimo na to, kako bogato je bilo slovensko nabožno slovstvo pred vojno.

Izseljenec-turist, ki gre v Jugoslavijo na krajši ali daljši obisk, sme prinesiti v Jugoslavijo enkrat na leto raznih stvari, ki jih

bo porabil za darila sorodnikov v vrednosti do 150.000 dinarjev. Za to ne plača carine. Kar je več vredno, lahko tudi prinese, a bo plačal carino po zakonskih predpisih.

Koliko denarja sme prinesiti v Jugoslavijo? Tujega denarja sme prinesiti, kolikor hoče. Ta denar mora na meji prijaviti, da dobi potrdilo. Ko bo pozneje menjal denar, mu bodo, če pokaže to potrdilo, dali 33% več, kot zamenjajo navadno. Pri odhodu iz Jugoslavije bo mogel nesti s seboj tujo valuto le, če jo je ob prihodu prijavil in če to potrdilo pokaže.

Jugoslovanskih dinarjev pa sme prinesiti

v Jugoslavijo le do 3.000 in ta denar sme biti le v bankovcih po 100 dinarjev ali manj. Kdor jih prinese več ali v drugačnih bankovcih, mu cariniki denar vzamejo in mu ga vrnejo ob odhodu iz Jugoslavije (če odide v 60 dneh). Po 60 dneh ga mora dotični iskati v Beogradu. Če pa ne prijaviš, da ne seš v Jugoslavijo več dinarjev kot 3.000 in cariniki najdejo pri tebi več denarja, ga zaplenijo in ga ne dobiš nazaj.

Drugačni predpisi, bolj ugodni, pa veljajo za tiste izseljence, ki se za stalno vračajo v domovino in imajo potrjeno jugoslovanskega konzulata. — Od 10. aprila smejo tudi v Jugoslavijo *avtomobili* brez triptika. Pač pa bodo pobrali na meji podatke o avtu.

V Ljubljani in na Gorenjskem so 19. marca začutili dva potresna sunka, ki sta porušila več dimnikov. — Tovarna finega pohištva v Trziču ima vedno dovolj naročil. Sedaj je sprejela tudi naročilo, naj opremi eno nadstropje poslopja slovenskega parlamenta, ki ga gradijo. — Pozna zima je naredila prometu marsikaj preglavic in ustavila tudi prve inozemske turiste.

Ljubljana je razdeljena na devet mestnih občin. — Otrok je z vžigalicami zanetil požar

na kmetiji v Šenčurju pri Kranju in naredil za 3 milijone dinarjev škode. — V Dolenji vasi pri Ribnici odkončavajo šolsko poslopje.

Slovenska akademija znanosti in umetnosti pripravlja novo izdajo slovenskega prapovisa. — V Ljubljani so pokopali dr. Rajka Nahtigala, enega izmed ustanoviteljev univerze. — Posneli so nov slovenski celovečerni film „Dobro morje“. Filmska zgodba se godi v Slovenski Istri v začetku 20. stotletja. Slovenska sopranistka Vilma Bukovčeva je s solistoma Brajnikom in Smerkoljem žela lepe uspehe na nastopih po Belgiji.

**Za slovensko domačijo,
za naš dragi dom in rod!**

D o m o b r a n s k a

M E D N A M I I Z S E L J E N C I

VAŽNO OPOZORILO: Zanaprej bo vedno v Londonu na drugo nedeljo v mesecu sv. maša ob 11. dopoldan in ob 5. popoldan blagoslov. Dosedaj je bilo opravilo vedno na prvo nedeljo. V maju (t. j. 11. maja) bo obenem tudi blagoslov otrok.

ŠMARNICE bodo, kot je bilo že objavljeno, v nedeljo 4. maja v cerkvi v Bedfordu (Midland Rd) ob 4.30 pop., potem pa bo v dvorani tombola v korist misijonom. — Drugo nedeljo v Londonu ob 5. uri popoldan. — V nedeljo 18. maja bo ob 11. dopoldan v konventu sv. maša, popoldan ob

3. pa govor pred kapelico na vrtu deklinške šole Beechwood, nato procesija v kapelo, ki je v šoli, kjer bo blagoslov. — Pri vseh šmarnicah bo poseben blagoslov otrok, govori bodo kratki, a povsod pete litanije. — Kako bodo šmarnice v Lurdu zadnjo nedeljo v maju, bodo pa udeleženci zvedeli na vlak. — Vsi, ki bi imeli kakšne posebne želje za Lurd, t. j. oni, ki ne bodo romali, naj jih do 20. maja sporoče na župnikov naslov.

POROKE: 15. marca sta stopila pred oltar St. Cadoca v Cowbridgeu Dilys Punter in Stanislav Zajc. — 22. marca sta si v cerkvi Kristusa Kralja obljubila zvestobo Maria Kutti in Valentin Klobčar. — Dne 29. marca sta se poročila v cerkvi Žalostne Matere božje v Hendonu (London) Mary Warde in Ivan Križnik. — Vsem novoporočencem naj

dobri Bog nakloni mnogo sreče in zadovoljstva v skupnem življenju.

Blagoslovi domov: Ob krstu svoje hčerke so Dogševi v Chaddertonu tudi dali blagoslovit svoj dom. — Še gospod Žužek je blagoslovil Križnikovo domačijo v Barkingu (London). — Lepo so napravili Grkmanovi, ki so prepustili svoj dom v Rochdale Fortunovim, sami pa so dali svoj dom v Haslingdenu, kamor so se preselili v januarju, tudi blagoslovit. — Naj v teh in vseh drugih domovih vlada mir, sreča in blagoslov božji!

POTNIKOM v Londonu in na Angleško! — Ako bi bili v zadregi, kod in kam, ko pridete v London, boste našli na kolodvoru osebo, ki ima na rokavu belo-rumen-rdeč trak, javite se njej in povejte, da se želite obrniti na Slovensko pisarno. Zastopnik I. T. A. bo takoj poklical člane naše pisarne, ki bodo vsakemu pomagali po svojih močeh. Naslov pisarne je 62. Offley Rd, Kennington, London S. W. 9., in telefon: Reliance 6655.

CHARLEROI — MONS

Velikonočne dni smo lepo praznovali v Charleroi, kjer so ob številni udeležbi rojakov in rojakinj prepevali velikonočne pesmi naši pevci in pevke pod vodstvom g. Ivana Kodeha. Člani zbora „Jadran“ se vadijo za tekmovanje pevskih zborov, ki bo za Binkošti v mestu Brugge na Flamskem. Tedaj bodo tudi nastopili tam na javnem koncertu.

Pevci iz Ljubljane so odpovedali turnejo na žalost vseh, ki tukaj ljubijo lepo slovensko pesem.

85 let življenja je dopolnila Slovenka *Marijana Šibau*, ki živi pri sinu v Souvret. Doma je iz Jesičja v Beneški Sloveniji. Je še kar čila pri svojih letih.

Ob lanskem *obisku škofa dr. Rožmana* v Quaregnonu so rojake razveselili z lepim petjem fantje-vajenci, ki se šolajo v Ramegnies-Chin (Tournai). Letos je med njimi

še več mladih Slovencev, ki radi berejo tudi „Našo luč“.

„Tukaj nas je skupinica slovenskih in hrvatskih fantov, ki se učimo vsak v svojem poklicu in se trudimo za lepšo bodočnost.

Zahvaliti se moramo našemu slovenskemu duhovniku g. dr. Ferdinandu Koledniku iz Astena, zlasti pa našemu g. direktorju J. Strečanskemu, ki sta nas pripeljala do lepih dni našega življenja v tujini. Obema lepa in srčna hvala za ves trud!“

LIEGE — LIMBURG

Tretjo nedeljo v marcu se je sestal pri Cesarjevih v Waterscheju *Zvezni odbor slovenskih društev* v belg. Limburgu. Po izmenjavi misli in predlogov o bodočem sodelovanju so zastopniki društev potrdili stari odbor, le da je na mesto umrlega tajnika g. Franca Petelina bil izbran g. Ivan Smerk iz Eisdena.

V tem letu torej vodijo *Zvezni odbor* sledeči rojaki: g. Krpač Franc, predsednik; g. Aleksander Ackovič, podpredsednik; gosp. Smerke Ivan, tajnik; g. Cesar Jože in njegova soproga ga. Marija pa skrbita za blagajniško knjigo.

Pred razhodom so Cesarjevi vse navzoče bogato pogostili, za kar se jim prav toplo zahvaljujemo.

Velikonočni prazniki so nam spet pričarali lep košček naše domovine v tujini. Veliki zvon v Eisdenu nas je na Veliko nedeljo že o prvem svitu povabil k „Vstajenju“. Ob pol 6. uri smo že bili zbrani v cerkvi sv. Barbare. Trikratni aleluja mešanega zbora je ubrano kipel pod oboke novogotške cerkve. Ko se je duhovnik z Najsvetejšim obrnil proti izhodu cerkve, je živo odjeknila: „Zveličar naš je vstal iz groba!“ Med procesijo so se slovesni zvoki zvonov utapljali v vesele vzklike aleluje naših pevcev. Med mašo so prisotni prejeli Gospoda, ki je tako slavno premagal smrt in hudobijo ter s tem dokazal, da je v resnici Bog. Bilo je res lepo. Iskrena zahvala pevcem in vsem, ki so pri slovesnosti sodelovali!

Ob 10. uri isto dopoldne je bila v *Seraingu* velikonočna slovesnost. Tu imajo Hrvatje veliko večino, a so za to slovesnost prihiti tudi Slovenci iz oddaljenejših krajev.

Peta maša je bila v dvorani, ki jo je ob so- delovanju hrvatskih gospá lepo okrasila č. sestra Ivana. Lepo število vernikov je tudi pristopilo k sv. obhajilu. Po maši pa je hr- vatski pevski zbor, ki ga vodi sestra Ivana, z ljubko akademijo izselj. duhovniku čestital za god! ter mu poklonil lepo darilo. Prir- čna zahvala vsem!

Na Veliki ponedeljek je bil *Waterschei* na vrsti. Vreme nam je bilo naklonjeno. V prijazni kapeli se je zbralo poleg drugih tu- di lepo število fantov, ki so šele pred krat- kim zapustili domovino. Mešani zbor je vodstvom ge. Lojzke Novak ubrano prepe- val vesele pesmi Gospodovega zmagoslavja. Veseli smo stalnega napredka tega zbora. Ob lepi slovesnosti smo začutili, da je veli- konočna skrivnost v resnici nekaj velikega in odločilnega za naše življenje.

*

Opozarjamo na službo božjo na našem področju:

Vsako *tretjo nedeljo* v mesecu ob 9. uri dop. v *Waterscheju* v kliniki, ob 10.45 uri pa v cerkvi v *Eisdenu*.

Vsako *drugo* in *četrtó nedeljo* v mesecu ob 11. uri dop. pri sestrah v *Seraingu*, rue Cockerill 148.

Vsako *prvo nedeljo* v mesecu v kapeli pri frančiškanih v *Hoevezavel* (nasproti „Agate“).

V majniku bodo *šmarnice* v *Eisdenu* v kapelici sredi Cite-ja vsak večer ob pol 9. uri.

Vsi iskreno vabljeni!

*

Naši bolniki: Že v prejšnji številki lista bi morali poročati o težki bolezni ge. Elči Tr- kaj-Bratuševsky iz Eisdena, katera pa je se- danj, hvala Bogu, že na potu ozdravljenja. Zelo nevarno je bolan g. Janek Slopšek. Te- žko se je prehladil g. Alojz Rotar iz Eisde- na.

Omenjenim in vsem, o katerih smo že go- vorili ali pa zanje sploh ne vemo, želimo, da jim pomlad prinese olajšanje.

PAS - DE - CALAIS

V imenu Kraljice majnika bodite po- zdravljeni mali in veliki po vseh kolonijah v Pas de Calais ter najlepše povabljeni, da se v velikem številu udeležujete *šmarniške pobožnosti* Mariji na čast. To storite letos še tembolj, ker praznujemo stoletnico prikazovanja Lurške Matere božje. Zaupajmo, da nam bo Marijina priprošnja naklonila obilne milosti božje.

Lepo priliko imate v *Liévin*, kjer bo v ka- peli Lurške Matere božje vsak večer šmar- niška pobožnost s primernim berilom in petjem litanij in Marijinih pesmi. Vsako le- to je bila dobra udeležba. Pri tem naj osta- ne in naj pridejo še nekateri, ki jim razme- re dopuščajo. Pošljite tudi več otrok, da se nauče ljubiti Marijo in prepevati lepe slo- venske Marijine pesmi.

Enaka prilika je v *Bruay*, kjer je vsak večer majniška pobožnost. Tembolj hvalevre- dno je, da si ljudje večinoma sami uredé šmarniško pobožnost z berilom in petjem li- tanij in pesmi. Poleg obilne udeležbe odras- lih prihaja tudi veliko otrok. Te je ganlji- vo poslušati, ko pojo slovenske Marijine pe- smi. Vem, da bo tudi letos pri tem ostalo.

V *Méricourt* bodo šmarnice vsak četrtek ob 3/45. uri po končanem verskem pouku otrok. Kakor prejšnja leta, so povabljeni odrasli, da pridejo k pobožnosti v cerkev v *Méricourt*.

Po drugih manjših in bolj oddaljenih ko- lonijah poskrbite družine z molitvijo, naj- boljše z molitvijo rožnega venca, da počaste majniško Kraljico.

Vsem pa kličem: Z ljubim Sinom vas bla- goslovi Devica Marijal!

Romanje v Lurd. — Dolga vožnja iz Pas de Calais v Lurd — 1080 km — in stroški ne ovirajo slovenskih izseljencev, da bi ne ro-

IZŠLA JE KNJIGA
HITRO ZNATI

FRANCOSKO

nalašč za izseljence. Naročite jo pri
Upravi „Naše luči“. CENA 48 bfr.
- 500 ffr. - 25 avstr. šil. (+ poštnina)

mali večkrat na to znamenito Marijino božjo pot. Kdor je bil enkrat tam, ga vedno znova vleče srce k Lurški Materi božji. Več jih je, ki so bili že večkrat, celo do desetkrat na tej božji poti.

Letos, ob 100-letnici prikazovanja Brezmadežne, se pripravlja zopet veliko Slovencev v Lurd.

Škofija Arras bo oskrbela 10 velikih romanj v Lurd. Enega izmed teh — od 19. do 27. junija — se bo udeležila skupina 50 Slovencev, ker jim je to romanje najbolj primerno. Več posameznih bo šlo ob drugih prilikah.

Umrli so: Težki bolezni je v Méricourt p. Lens podlegla 20. februarja t. l. gospa *Irena Tom*, roj. Borkowski, v 34. letu starosti.

Dne 28. februarja t. l. je umrla pri svoji hčerki v Moselle vdova *Ana Rep*. Po rodu

Rusinja, se je poročila s slovenskim vojnim ujetnikom Al. Rep in z njim prišla v Pas de Calais in preživela v Noyelle p. Lens dolgo let. Bila je dobra, verna žena.

Dne 1. marca t. l. je umrl v Loos-en-Gohelle, rudar *Bernard Klančičar* v 54. letu starosti.

Njihovim preostalim naše sožalje! Umrlim daj Bog večni mir!

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, métro: Sevres-Babylone.

Krsti: — 23. marca sta prejeli milost svetega krsta Nevenka BRANA in Meri GEC.

Romanje v Lurd. — Iz Pariza bo odšla skupina Slovencev na slovensko romanje v

Ob obletnici obiska prevz. g. škofa dr. ROŽMANA med nami objavljamo to fotografijo, ki kaže sprejem g. škofa pri županu mesta Pariza.

Lurd v petek, 25. julija zvečer. Iz Lurda se vrnemo 30. julija. Kdor želi potovati s to skupino, naj se čimprej prijavi. Skupno bo takrat čez 1200 slovenskih romarjev v Lurdu.

ORGEVAL (Seine-et-Marne). — V soboto, 12. aprila sta si pred oltarjem obljubila zakonsko zvestobo POLANEČ Jože iz Št. Ilja v Slovenskih goricah in MESARIČ Tilka iz Beltincev v Prekmurju. Naše čestitke!

PUY-DU-DOME — LA COMBELLE. — Sveta maša za Slovence bo v cerkvi LA COMBELLE na praznik Gospodovega Vnebohoda, 15. maja ob deveti uri. Prilika za sveto spoved pred mašo.

CREUSE. — Sveta maša za Slovence bo v CLUGNAT v nedeljo, 18. maja ob enajsti uri.

MARLIEUX (Ain)

† p. HERMAN VODENIK

Na velikonočni ponedeljek (7. 4.) je v trapistovskem samostanu Notre-Dame des Dombes (Marlieux-Ain) umrl slovenski trapist pater Herman VODENIK.

Opatija Notre-Dame des Dombes je ustanovila pred 50 leti na slovenski zemlji trapistovski samostan v RAJHENBURGU (katerega so Nemci med vojno spremenili v prehodno taborišče za tiste, ki so jih izgnali s Krškega polja, komunisti pa po letu 1945 v žensko jetnišnico).

Pater Vodenik je prišel v Francijo pred 30 leti in je bil v Franciji profesor moralke. Že v Sloveniji je dosti pisal, med drugim je prestavil v slovenščino svetovno znano knjigo pisatelja Alfonza Rodrigeza D. J. „VAJA V KRŠČANSKI POPOLNOSTI“. Tudi v zamejstvu je dosti pisal za naše časopise in tudi „Naša luč“ je parkrat prinesla njegov članek. V francoščini je izšel v Kanadi in v Parizu življenjepis Lojzeta Grozdeta, katerega je pokojni pater pripravil za francoščino. Zadnje čase je pripravljaj tudi učbenik slovenskega jezika za Francoze, čigar prvi del je še končal pred svojo smrtjo.

Toliko je želel, da bi še enkrat videl domačo zemljo in samostan, kjer je bil dolga leta voditelj novincev, a božja Previdnost ga je poklicala v nebeško domovino, kateri je posvetil vse svoje sile, pri tem pa ni nikdar pozabil svoje zemeljske domovine.

OB NEMŠKI MEJI

IZ NAŠE PISARNE:

Slabo vreme, ki traja že kar 3 mesece, je brez dvoma vplivalo tudi na naše težko bolne rojake, zato moramo zopet javiti, da so se poslovili od nas: vdova *Cej Neža*, roj. Tušar, doma iz Idrije, stara 74 let, pridna obiskovalka slovenske službe božje, je umrla 10. marca in bila 12. 3. cerkveno pokopana v Algrange. Bila je vsakoletna romarka k Materi božji iz Brezij v Habsterdick, doma pa nam je rada razlagala o svoji čipkarski umetnosti, ki ji je bila v veliko podporo v njenem življenju. — Dne 18. marca je Bog rešil težkega, razburkanega življenja vdovo *Daničič Marijo*, ki je živela zadnje čase v hiralnici St. Elizabeth v Merlebachu, stara 87 let. Tudi ta mati je zelo ljubila Marijo, ki jo je pripeljala iz novoapostolske vere zopet v naročje katoliške Cerkve. Njena hčerka *Ana* je tudi dala slovo temu svetu (umrla 16. 3.) in je bila po novoapostolskem obredu pokopana na dan smrti svoje matere. — Dne 27. marca nas je zapustil dolgoletni bolnik *Tavčar Alojzij*, rojen 12. 6. 1885 v Št. Gothardu pri Krškem. V njegovi bolezni mu je podpisani večkrat prinesel sv. Kruh močnih, njegova smrt je bila lahka. Bil je pokopan 31. marca v Stiring-Wendel.

Vsem umrlim našim rojakom želimo večni mir in pokoj, sorodnikom pa izražamo krščansko sožalje.

V baraki začasno stanujočim Jožefu in Mariji Lisjak v Creutzwaldu je prinesel veliko veselje ma-

Nekje pod Luksemburgom je doma ta fantek (men-
da v T.). Uganite, čigav je!

li Milan, rojen 16. 3., krščen v kapeli Neuland 27. marca. Krstil ga je podpisani, ki tudi tu še enkrat želi vso srečo malemu detetu kakor tudi staršem.

Za veliko noč je bilo mogoče obiskati le nekatere kolonije, ker je bil podpisani preveč zaposlen z novodošlimi rojaki. Na tem mestu se moram ponovno zahvaliti vsem rojakom v Aumetzu in okolici, enako v Tucquegnieux in Algrange za vso naklonjenost in dobrotljivost do slovenskih duhovnikov, še bolj pa istočasno pohvaliti može, žene in mladino za izredno veliko udeležbo pri slovenski službi božji, sv. spovedi in svetem obhajilu. Tudi v Merlebachu, Jeanne d'Arcu, Creutzwaldu in Habsterdicku je bila slovenska služba božja zelo lepo obiskana, povsod naše lepo petje, povsod so mnogi pokleknili k spovednici in obhajilni mizi.

Vse, prav vse vabim vljudno, da prihajajo še dalje k službi božji, kot je bilo to v prejšnji številki natančno razloženo. Od novih rojakov imamo že celo vrsto takih, ki se redno udeležujejo slovenske službe božje; vabimo še druge, da storé isto, da jim ljubi Bog da lepšo bodočnost.

Po vseh kolonijah je bilo veliko zanimanje za letošnje romanje k Mariji iz Brezij v Habsterdick (1. maja), kjer častimo Ma-

rijo Kraljico naših rojakov s celodnevniim krasnim spovedom: Ob 10. uri slovesna sv. maša, ob 11. uri sv. maša z ljudskim petjem, ob 14.30 uri pridiga in pete litanije Matere božje. Spoved od 9. ure dalje.

Tudi doma med razne slike, ki jih imate na steni, ne pozabite dati našo dobro duhovno Mater Marijo. Častite jo, ne preklinjajte je, da vas Njen Sin ne udari, kot je že mnoge, za bogokletne besede

Vse dobro vam želi vaš izseljenski duhovnik Grims Stanko, 24, rue N. Colson, Merlebach (Moselle), Fracija.

ESSEN. — Skupina Slovencev in Hrvatov je obiskala 1. marca prvega tukajšnjega škofa dr. Franca Hengsbacha in mu izročila vdanotne pozdrave vseh rojakov, ki živijo na ozemlju novoustanovljene škofije.

V imenu skupine je pozdravil škofa hrv. duhovnik č. g. Lodeta. Omenjal je, da je v novi škofiji okoli 1.500 Slovencev. Povedal je tudi, pred kakšnimi težkočami stoje zadnje čase došli rojaki v teh krajih Nemčije in kako je morala večina ljudi prijeti za

Po napornem delu
diši mladim rudarjem
okrepčilo in oddih

rudniško delo, ki ga poprej še nikdar ni videla. G. škof se je zelo zanimal za vse, kar nam je na srcu, in upanje je, da bomo tudi Slovenci dobili kmalu lastnega dušnega pastirja.

Že zdaj vabimo rojake širom Porurja, da se povežejo skupaj in da se potrudijo razširiti „Našo luč“ do slehernega našega rojaka, zlasti pa do vsake družine.

Dne 24. marca je zaspala v Gospodu ga. Martinc, rojena Zajc v Velenju; zapušča bolnega moža ter 12-letno hčerko. Na pogrebu so bili tudi sorodniki iz Nizozemske: Ložniki in Britovški.

Meseca marec in april sta bila tudi pri nas zelo muhasta in mrzla. Tāke smo imeli tudi *velikonočne praznike* z izjemo pri vstajenju, t. j. pri procesiji in velikonočni maši: v tem času je bilo lepo, dokaj toplo in brez vetra. Rekli smo, da ima Bog rad Slovence, ker mu priredijo vsako leto tako lepo procesijo. Letos je bilo še mnogo več ljudi kakor druga leta. Tako vsaj tukajšnji domačini in njihovi duhovniki ne bodo mogli reči, DA NAS VEČ NI!

Na velikonočni ponedeljek pa so naši ZVONOVCI ter nekaj ŠKRJANČKOV peli velikonočne pesmi pri nizozemski maši v novi cerkvi na Hopelnu; za obletnico slovenske nove maše je maševal lanský novomašnik g. M. Papež.

Na Belo soboto sta se poročila v Hoensbroecku gdč. Angela Janusch (Banič) ter g. J. Prevó. Čestitamo! Upamo, da bo njima sledilo še več parov, ko bodo dobili stanovanje, tako pari: Robek-Gril, Deželak-Centrih, Kozole-Garaj, Dušak ml.-Koprivc itd.

Za praznike je družinico J. Schijns-A. Lubšina razveselil prvorojenec, ki je dobil pri krstu ime Janez-Marija-Jožef. Mladi materi čestitamo s prošnjo, da otroku pove, da je v njem tudi pol slovenske krvi, zato naj bi govoril po slovensko in nizozemsko.

Na Belo nedeljo popoldan so VESELI SLOVENCÍ v družbi slov. izseljenskega

duhovnika ter DRUŽBA LEVOV obiskali *Eysdenčane* v njihovi „vasi“-dorf-u. Prireditelj je lepo izpadla, posebno moramo pohvaliti pevce in igralce (pa tudi vino in klobase so bile odlične!). Se vidi, da smo v BENELUX-u, ker smo ob prehodnih meje morali iskati DUANARJE.

Dne 25. marca je umrl v Heerlenu v bolnici BENEŠKI rojak Anton Qualizza (Hvalica); rojen je bil 9. VI. 1897 v beneški vasi Srjednje (Stregnat!). Pokopali so ga italijanski duhovniki, čeprav je na smrtni postelji govoril tako kot kmalu po rojstvu, t. j. *slovensko*; bil je pač BENEŠKI SLOVENEK v službi „mogočne“ Italije. Naj mu bo lahka tuja zemlja!

V domovini je umrla v lepi starosti Marija Kolar, roj. Preskar, mati ge. Resnik iz Hoensbroeka.

Za praznike sta bila precej bolna rojaka Gabrijel Černuta in Melinhen. Hvala Bogu, sedaj se jima je zdravje izboljšalo.

V maju bomo imeli po kolonijah ŠMARNICE; vsako nedeljo pa bodo ŠMARNICE na SITTARDERWEGU — Heerlen. Na VNEBOHOD bo zopet sv. maša v Brunssumu. Po ostalih kolonijah pa kakor vedno. 1. VI. bo zaključek ŠMARNIC v stari cerkvi v Hoensbroecku ter nato MATERINSKI DAN pri Kokelkornu.

Od 14. do 24. maja bodo na Nizozemskem člani CELJSKEGA MOŠKEGA KOMORNEGA ZBORA (24!); čas nastopa za SLOVENCE bo sporočen v OZNANILU. Morda obišejo na binkoštno soboto tudi bližnje Eysdenčane.

Za kratek čas

Komunist in duhovnik. — V družbi reče komunist duhovniku: „Da bi jaz imel sina idiota, bi ga dal učiti za duhovnika.“ — Duhovnik pa mu odgovori: „Vaš oče je tedaj bil drugega mišljenja...“ JAT.

Dobra pevka. — „Kaj mislite, gospod učitelj, ali bom mogla kdaj porabiti svoj glas?“ — „Seveda, če bo začelo goreti, vam bo prišel prav.“

UREDNIŠKI KOTICEK

F. K., Francija. — Hvala tudi za drugo pisemce.
 Toš, Belgija. — Hvala za dar, kot pišete, „da bi „Naša luč“ res močno zasvetila v vseh srcih slovenskih“.

Nikdar ne pozabi!
 Kliče ti narod vse vprek,
 svoje sinove, katere
 pognala si v svet!

Štr., Francija

POIZKUSI:

POZDRAV POMLADI

Sonce pomladno prav lepo nasmehljano
 mi prvič zasijalo je v daljavi v tuji,
 v daljni tej deželi,
 in prvič zadihal v pomladanski sem vonjavi.

Veselnje pomladi naj zaigra v vseh srcih
 slovenskih, ki morda tožni so v svetu, in v
 naših srcih naj ostane spomin na svojo rodno
 domovino, na svojo zemljico slovensko milo.

Toš Štefan, Tournai, Belgija.

UBEŽNIK

V daljnem tem mestu,
 kjer jaz zdaj živim,
 si kruha zaslužim
 in žejo gasim.

Zemlja je tuja,
 njej tujec sem jaz
 in vendar mi daje
 življenje vsak čas.

Težko mi je bilo
 pustiti svoj kraj
 in tuja prositi
 za novi mi kraj.

Ni bilo drugače,
 kot da zapustim
 vse, kar sem tam ljubil,
 in v tujino bežim.

Domovina predraga,
 kje si zdaj mi ti?
 Poznaš še sinove,
 ki tvoji so b'li?

ZA DOBRO VOLJO

Ravno narobe. — Estera in Pina se pogovarjata o moških. „Vidiš, draga! Moški so ravno nasprotni od kokoši: bolj ko postajajo stari, bolj so mehki.“

Japonska šala. — Na Japonskem so hiše večinoma iz lahkega stavbenega lesa in oljnatega papirja. Tako neko noč prebudi neki nepoznani šum spečega hišnega gospodarja. Kmalu ugotovi, da so tatje na delu, in jim zakliče: „Gospodje tatje, ne trudite se, pri meni ni bogastva in denarja, da bi mi ga odnesli.“ — Eden od tatov mu odgovori: „Spoštovani gospodar, lahko mirno dalje spiš. Nimamo namena odnesti denar in bogastvo, odnesli bomo le hišo.“

Ob poroki. — Madžarski gledališki igralec Ferenc Molnar se je drugič v življenju pripravljal, da gre pred oltar k poroki. Tik pred poroko ga vpraša nevesta, tudi igralca: „Ferenc, kje imaš frak? Ali boš šel k poroki brez fraka?“ — „Brez fraka, da,“ ji odvrne Molnar, „kajti frak oblačim samo za premiere.“

Žalostne razmere. — V neki restavraciji za železno zaveso: Razgovor med gostom in natakarjem: „Dajte mi čašo pival!“ — „Ga je zmanjkalo!“ — „Pa mi dajte mineralne vode!“ — „Oprostite, tudi te nimamo več.“ — „Imate morda kaj za kosilo?“ — „Prav vsega je zmanjkalo.“ — „Potem pa mi dajte površnik in klobuk, da grem.“ — „Tudi tega ni več...“

Odgovorni urednik: Dr. Janko Hornböck. — Založba Družbe sv. Mohorja. — Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. — Vsi v Celovcu. — Printed in Austria.